

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. EHG25/10683 din 25.06.2025

la proiectul de hotărâre a Guvernului privind transmiterea și schimbarea destinației unor terenuri în scopul construcției, reabilitării și extinderii unor drumuri naționale (număr unic 409/MIDR/2025)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Categoria actului normativ propus este Hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.6 și art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate”.*

Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că:

„(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la

sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.

(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor".

Se constată că anunțul privind organizarea consultării publice, proiectul și nota de fundamentare la acesta au fost plasate pe pagina web a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale www.midr.gov.md la compartimentul Transparență decizională/Proiecte în dezbatere publică, precum și pe portalul www.particip.gov.md

În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota de fundamentare se menționează că: „Scopul proiectului este asigurarea și realizarea procesului de transmitere a terenurilor pentru a iniția executarea lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare și extindere a drumurilor naționale”.

La fel, se menționează că: „Subsecvent, menționăm prin Legea nr. 265/2023 privind declararea utilității publice de interes național pentru lucrările de construcție a drumului R34.4 Leova – frontiera cu România și a punctului de trecere a frontierei de stat, cu infrastructura conexă și Legea nr. 18/2025 privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare și extindere a unor drumuri publice naționale, inclusiv a punctelor de trecere a frontierei de stat cu infrastructurile conexe, lucrările de construcție, reabilitare și extindere a drumurilor menționate au fost declarate de utilitate publică de interes național. Complementar, în ceea ce privește excluderea terenurilor din fondul forestier în scopul executării lucrărilor de construcție, reabilitare și extindere a drumurilor menționăm că potrivit art. 60 alin. (4) lit. a) și lit. c) din Codul funciar nr. 22/2024, pierderile cauzate de schimbarea destinației nu se compensează”.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin construcția, reabilitarea și extinderea unor drumuri naționale.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;
- d) analiza impactului de reglementare;
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.”

Nota de fundamentare stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.

În nota de fundamentare în compartimentul „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative” se menționează că: „Prezentul proiect nu presupune alocarea unor surse financiare urmând ca terenurile menționate să fie transmise cu titlu gratuit”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea entităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în acesta.

În proiect nu au fost atestate norme care induc confuzie în stabilirea procedurii de exercitare a atribuțiilor acestor entități.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

În nota de fundamentare se menționează că: „Scopul proiectului este asigurarea și realizarea procesului de transmiterea a terenurilor pentru a iniția executarea lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare și extindere a drumurilor naționale”.

La fel, se menționează că: „Subsecvent, menționăm prin Legea nr. 265/2023 privind declararea utilității publice de interes național pentru lucrările de construcție a drumului R34.4 Leova – frontiera cu România și a punctului de trecere a frontierei de stat, cu infrastructura conexă și Legea nr. 18/2025 privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare și extindere a unor drumuri publice naționale, inclusiv a punctelor de trecere a frontierei de stat cu infrastructurile conexe, lucrările de construcție, reabilitare și extindere a drumurilor menționate au fost declarate de utilitate publică de interes național. Complementar, în ceea ce privește excluderea terenurilor din fondul forestier în scopul executării lucrărilor de construcție, reabilitare și extindere a drumurilor menționăm că potrivit art. 60 alin. (4) lit. a) și lit. c) din Codul funciar nr. 22/2024, pierderile cauzate de schimbarea destinației nu se compensează”.

La fel, în nota de fundamentare în compartimentul „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative” se menționează că: „Prezentul proiect nu presupune alocarea unor surse financiare urmând ca terenurile menționate să fie transmise cu titlu gratuit”.

În final, menționăm că în redacția propusă, proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.

25.06.2025

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim CURMEI, Inspector principal